

**«Ընտանիքում բռնության կանխարգելման,
ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց
պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության
վերականգնման մասին» Հայաստանի
Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և
լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի
նախագիծ**

ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆԵԸ

**«ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ԲՈՒՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ, ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ԲՈՒՈՒԹՅԱՆ
ԵՆԹԱՐԿՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆԵՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» Հայաստանի Հանրապետության ՀՕ-320-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) վերնագրից հանել «ԵՎ ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ» բառերը:

Հոդված 2. Օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին մասից հանել «ընտանիքում բռնության ենթարկված և ընտանիքում բռնություն գործադրած անձանց հաշտեցման,» բառերը:

Հոդված 3. 3-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Ընտանիքում բռնություն է համարվում սույն օրենքով սահմանված ֆիզիկական, սեռական, հոգեբանական կամ տնտեսական բնույթի բռնի արարքը, ինչպես նաև անտեսումը, վերահսկող վարքագիծը, որը կատարվել է ընտանիքի անդամների կամ նախկին կամ ներկա զուգընկերների միջև:»:

Հոդված 4. 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասը լրացնել նոր՝ 6-րդ կետով հետևյալ բովանդակությամբ.

«6) վերահսկող վարքագիծ՝ դիտավորությամբ կատարվող գործողություններ, որոնք ուղղված են անձին ենթակայության տակ պահելուն և/կամ նրան աջակցության տարբեր աղբյուրներից (միջոցներից) մեկուսացնելուն, նրանց ռեսուրսները և միջոցները բացառապես անձնական շահի համար օգտագործելուն, վարքագծի ամենօրյա վերահսկողություն իրականացնելու միջոցով կախվածության մեջ դնելուն:»:

Հոդված 5. 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետում լրացնել նոր՝ լճ էնթալետ հետևյալ բովանդակությամբ.

«գ. զուգընկեր՝ միևնույն անձի հետ մտերիմ (այդ թվում՝ ինտիմ) հարաբերությունների մեջ գտնվող անձ.»:

Հոդված 6. 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ.

«2) աջակցության կենտրոն՝ սոցիալական ծառայություններ տրամադրող հասարակական կամ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն.»

Հոդված 7. 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետի հանել թռնություն գործադրած անձին հոգեբանական և սոցիալական աջակցության տրամադրման, առողջության վերականգնման, բառերը:

Հոդված 8. 7-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Եթե ընտանիքի մեկ անդամը մյուսի նկատմամբ կամ նախկին/ներկա զուգընկերը բռնություն է կիրառել, այդ թվում՝ երեխայի ներկայությամբ, ինչպես նաև առկա է հիմնավոր ենթադրություն բռնության կրկնման կամ շարունակման անմիջականորեն սպառնացող վտանգի մասին, ապա ընտանիքի մյուս անդամի կամ զուգընկերոջ կյանքի և առողջության ապահովման կամ երեխայի առողջության ապահովման նպատակով ոստիկանության իրավասու ծառայողն անհապաղ կայացնում է անհետաձգելի միջամտության որոշում»:

Հոդված 9. 7-րդ հոդվածի 10-րդ մասի 3-րդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Անհետաձգելի միջամտության որոշումը նույն անձի կողմից վերացվում է մինչև դրա ժամկետի լրանալը դատարանի կողմից պաշտպանական որոշում կայացվելու դեպքում»:

Հոդված 10. 7-րդ հոդվածի 13-րդ մասը ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 11. 8-րդ հոդվածի՝

1. 5-րդ մասի 8-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«8) սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետով նախատեսված դեպքում բռնություն գործադրած անձը պարտավոր է անցնել ռեաբիլիտացիա /վերականգնում/»:

2. 10-րդ մասը ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 12. 10-րդ հոդվածը ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 13. 11-րդ 1-ին մասի՝

1. 2-րդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

□ Կանխարգելիչ հաշվառման վերցված անձի վերահսկողությունն իրականացնում է ոստիկանության իրավասու ծառայողը՝ ոստիկանության պետի հրամանով սահմանած կարգով:□

2. 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ շմբագրությամբ.

□ 3. Ոստիկանության իրավասու ծառայողը կանխարգելիչ հաշվառման շրջանակում պարբերաբար, բայց ոչ ուշ քան ամիսը մեկ անգամ հանդիպում է ունենում հաշվառման վերցված և ընտանեկան բռնություն գործադրած անձի հետ և բացատրական աշխատանքներ իրականացնում:□

Հոդված 14. 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

□ 2. Ընտանեկան բռնություն գործադրած անչափահաս անձը, եթե նրա արարքում բացակայում են հանցակազմի հատկանիշներ, ուղղորդվում է ոստիկանության կողմից անչափահասների հանցավորության կանխարգելման բնագավառում վերականգնողական ծրագրերի իրականացման ծառայություն: Ծառայության գործառույթները և ուղղորդման կարգը սահմանում է ոստիկանությունը՝ ՀՀ կառավարության որոշմամբ:□

Հոդված 15. 13-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ.

□ 1. Ընտանեկան բռնության կանխարգելումը և ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանությունն իրենց գործառույթների շրջանակներում իրականացնում են՝

1) սոցիալական պաշտպանության ոլորտում՝ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունը (այսուհետ՝ Լիազոր մարմին).

2) բնակչության անվտանգության պաշտպանության ոլորտում՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը.

3) կրթության ոլորտում՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունը

4) առողջապահության ոլորտում՝ ՀՀ առողջապահության նախարարությունը

Ինչպես նաև՝

5) խնամակալության և հոգաբարձության մարմինները.

6) աջակցության կենտրոնները,

7) ապաստարանները,

8) անչափահասների հանցավորության կանխարգելման բնագավառում վերականգնողական ծրագրերի իրականացման ծառայությունները,

9) բռնություն գործադրած անձնաց ռեաբիլիտացիոն կենտրոնները:

Հոդված 16. 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1.5-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«5) կնքում է ոչ առևտրային իրավաբանական անձանց հետ ապաստարանի ֆինանսավորման պայմանագիր՝ կառավարության սահմանած պայմանագրի օրինակելի ձևի հիման վրա, վերահսկողություն է իրականացնում իր կողմից մասնակի կամ ամբողջապես ֆինանսավորվող ապաստարանների գործունեության նկատմամբ, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցների օգտագործման մասով.»

2. 9-րդ, 10-րդ, 11-րդ կետերը ուժը կորցրած ճանաչել.

3. ավելացնել նոր՝ 12-րդ կետ հետևյալ բավանդակությամբ.

«12) համակարգում է բռնության ենթարկված անձանց ուղղորդման գործընթացը:

Աջակցության նպատակով բռնության ենթարկված անձանց ուղղորդման ընթացակարգը հաստատվում է ՀՀ կառավարության որոշմամբ:»

Հոդված 17. 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1. 2-րդ կետից հանել «ինչպես նաև» բառերը, իսկ «նրանց հետ» բառերից հետո լրացնել «, հանցավորության կանխարգելման բնագավառում վերականգնողական ծրագրերի շրջանակում կազմակերպում է բռնություն գործադրած անչափահասների վերականգնումը» բառերը:

2.. 3-րդ կետում նախադասության 2-րդ մասը՝ «ուղղորդում է» բառերից հետո, շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ «՝ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 8-րդ կետով նախատեսված դեպքերում բռնություն գործադրած և վերականգնման կարիք ունեցող անձնաց ռեաբիլիտացիոն կենտրոն»,

Հոդված 17. 20-րդ հոդվածի՝

1. 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Ապաստարանը ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը հիմնադրվում է Լիազոր մարմնի, կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի, կամ իրավաբանական անձանց կողմից:»,

2.5-րդ մասը շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ.

«5.Անձին, իր համաձայնությամբ, ապաստարան կարող են ուղղորդել՝

1) Լիազոր մարմինը՝ այլ մարմիններից և կազմակերպություններից ստացած տեղեկության հիման վրա.

2) ոստիկանությունը՝ բռնության ենթարկված անձի կյանքին և առողջությանն սպառնացող վտանգի դեպքում.

3) աջակցության կենտրոնը՝ տարածքային մարմնի եզրակացության հիման վրա:

Անձին ապաստարան ուղղորդելու որոշումը պետք է լինի պատճառաբանված:[]

Հոդված 18. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը: